

Norski fiskiserfrøðingurin, Kollbjørn Giskeødegård heldur Føroyar eru í eini hepnari støðu og eiga at halda somu varnu kós móti Russlandi. Mynd Jan Müller/oljan.fo

Norskur serfrøðingur: Føroyar eiga at halda somu varnu kós móti Russlandi

Jan Müller

21.08.2015 - 14:03

[Oljan.fo](http://oljan.fo)

Føroyar eru í eini sera hepnari støðu á risastóra russiska marknaðinum og fyri at kunna varðveita hesa “monopollíknandi støðu” eiga Føroyar at vísa størsta varsemi heldur norskur analytikari.

“Føroyar eru eitt sera lítið samfelag, ið burturav er bundið at tí, sum havið gevur. Tit eru partur av danska ríkinum men ikki limir í EU. Tað gevur tykkum marknaðarmøguleikar, sum onnur lond ikki hava í sama mun. Tit eru ikki fevndar av boykottstríðnum millum Rusland og EU og USA. Var eg føroyingur, so hevði eg hildið somu kós móti Ruslandi, sum tit hava sett út í kortið longu. Sum støðan í dag er mugu føroyingar eisini leggja seg eftir at vera vinir við øll lond.”

Orðini eigur ein av fremstu viðmerkjarunum og serfrøðingunum í Norra innan sjómat, Kollbjørn Giskeødegård, frá Nordea. Orðini vórðu søgd, tá eitt føroyskt ferðalag við 50 vinnulívsfólkum og øðrum vitjaði í Ålesund í vikuni.

Tað var Statoil Føroyar, sum hevði tikið stig til eina kanningar- og kunningarferð til økið kring Ålesund og Fosnavåg, har fiskivinna og frálandsvinna liva lið um lið og halda lív í hesum norska landspartinum, sum í nógvum førum minnir um Føroyar.

Norski viðmerkjarin, sum eisini er kendur undir heitinum, “Viðmerkjarakongur Noregs”, nú hann fleiri ferðir hevur spátt rætt viðvíkjandi gongdini í eitt nú fiskaprísinum, her serstakliga á laksa- og eisini pelagisku fiskasløgunum, gav føroysku gestunum eitt sera gjølligt yvirlit yvir støðuna á laksamarknaðinum og á tí pelagiska marknaðinum.

Hansara niðurstøða var, at Norðuratlantshavið og harvið Føroyar liggja í fremstu røð, tá tað ræður um at fáa ágóða av at troyta fiskatilfeingið umframt at gera seg galdandi á marknaðinum kring heimin. Norðuratlantshav er kovin, sum skal vera við til at metta komandi ættarlið.

Kollbjørn Giskeødegård helt fyri, at við tí støðu, sum hevur tikið seg upp millum Rusland og Vesturheimin, har dyrnar standa víðopnar fyri føroyskum fiskavørum á russiska marknaðinum, hava Føroyar í veruleikanum fingið eitt slag av monopoli uppá fiskaútflutning til Rusland umframt til teir dýru marknaðirnar í USA, nú føroyskir alarar hava megnað at framleiða eina dygdarvøru.

“Hvat russiska marknaðinum viðvíkur, so eru Føroyar í eini lyklastøðu, tí russar hava ikki viljað tikið føroyskar fiskavørur við í teirra sanktiónir móti Vesturheiminum. Eg haldi eisini til ber at siga, at føroyskar laksavørur hava staðið seg einastandandi væl á amerikanska marknaðinum, hóast kappingin har er hörð. Tað kenst sum at keypararnir hava tikið føroyska laksin til sín, ikki minst orsakað av smakkinum, og teir skilja millum laks úr Føroyum og so úr øðrum londum í Norðuratlantshavi. Hetta bæði tí føroyingar hava megnað at vísa á laks aldan í tí reinasta havumhvørvinum.

Kollbjørn Giskeødegård helt fyri, at ein bjørt framtíð er fyri sjómati úr Norðuratlantshavi, bæði tí ST eggjar londum til at framleiða sunnar matvørur úr fiski og tí, at fólkavøksturin og harvið tørvurin á matvørum, og her ikki minst sjómati, fer at vaksa nógv næstu árin. Í hesum sambandi nevndi hann Bakkafrost sum dømi um, hvussu væl føroyingar hava megnað at menna alivinnuna og rósti føroyingum fyri at vera komnar so langt á aliøkinum eitt nú við at kunna framleiða fiskin nógv bíligari enn onnur lond.

Norski analytikarin ávaraði tó eisini um framtíðina og vísti til gongdina í oljuvinnuni, har kostnaðurin er øktur alt ov nógv. Oljusjúkan er við at gerast partur av fiskiv- og alivinnu eisini. Hann vísti eisini til gongdina í øðrum framleiðaralondum, so sum Chile og Peru. Roknað verður við at framtíðar ódnir fara at hava stóra negativa ávirkan á fiskiskapin í Peru, sum so aftur fer at hava ávirkan á fóðurframleiðslu og prísir á fóðuri og harvið eisini kunna ávirka laksafremleiðsluna. Hann ávaraði ímóti, at kostnaðarstøðið, ið er við til at taka kvørkratak um oljuvinnuna, við alt ov høgum rakstrarútreiðslum, fer at síggjast aftur í alivinnuni eisini, har kostnaðurin hesi seinastu árin er vaksin nógv. Hóast aliprísirnir hava verið sera høgir, so er greitt, at prísurnir klárar ikki at fylgja við vaksandi kostnaðinum.

Kollbjørn Giskeødegård fegnaðist vegna Føroyar um, at føroyska alingin hevur gingið so væl og minti føroysku áhoyrararnar í hølunum hjá Nordea á, hvussu stóran týdning tað hevur fyri Føroyar at vera varnar viðvíkjandi Ruslandi.

